

סחר בבני אדם, פליטים והגירה דף מידע יולי- ספטמבר 2008

דף המידע, המתפרסם ארבע פעמים בשנה, מבקש להציג סקירה עדכנית של ההתפתחויות שחלו בישראל ביחס לסחר בבני אדם, לפליטים ולסוגיות נוספות הקשורות להגירה. המידע נאסף ממערכת המשפט, מן הכנסת, מדוחות ופרסומים ממקורות לא ממשלתיים ומאמצעי התקשורת. כמו כן, נכלול מידע נוסף על התפתחויות מקבילות ממקומות אחרים בעולם. המידע על הפסיקה והחקיקה בישראל נתקבלו באדיבות "תקדין" www.takdin.co.il, ובסיועם הרב של עו"ד עודד פלר, עידן חלילי ועו"ד רחל גרשוני.

אנו מקווים כי תמצאו עניין בקריאה.

[מרכז המשאבים ע"ש אינה נגרוצה](#)

מרכז המשאבים הוקם בידי עמותת "מוקד סיוע לעובדים זרים" בעקבות הצורך לרכז את המידע הרב, ההולך ומצטבר, בנושאים של סחר בבני אדם, פליטים וסוגיות שונות הקשורות להגירה. מטרת המרכז היא לעודד מחקר ופרסום על אודות נושאים אלה, והוא נועד לשרת חוקרים וסטודנטים, אנשי תקשורת,

פעילים חברתיים ואנשים אחרים אשר הנושא קרוב ללבם. מאגר הפרסומים במרכז כולל ספרים, מאמרים, פסקי דין, עבודות סטודנטים וקטעי עיתונות.

המרכז קרוי על שמה של אינה נגרוצה, קורבן סחר לזנות ממולדובה, ששמה קץ לחייה בתאריך 4.7.2003. מותה מסמל את שתיקת הציבור הישראלי בנוגע לגרים החיים בתוכנו. מרכז המשאבים מבקש לשבור שתיקה זו, ולכן קרוי על שמה.

תוכן העניינים

4	פסיקה.....
4	1. פסיקה פלילית.....
4	1.1. עבירות נגד מהגרי עבודה.....
4	1.2. עבירות לפי חוק עובדים זרים.....
5	1.3. עבירות סחר בנשים לזנות.....
7	2. עתירות מנהליות.....
7	2.1. זוגיות.....
7	2.2. הזכות לחיי משפחה.....
8	2.3. עובדי סיעוד.....
9	2.4. הסדרת מעמד בישראל.....
9	2.5. פליטים.....
10	2.6. מעסיקים.....
11	3. ערעורים מנהליים.....
12	4. בג"צ.....
13	5. תביעות נזיקיות.....
14	6. פסיקה מחו"ל.....
15	שיבות ודיונים בכנסת.....
15	1. ועדת המשנה למאבק בסחר בנשים לזנות.....
16	2. ועדת עובדים זרים.....
17	3. ועדת הפנים ואיכות הסביבה.....

18	תקשורת
18	3.1 תקשורת בישראל
18	3.1.1 מהגרי עבודה
18	3.1.2 סחר בנשים למטרות עיסוק בזנות
18	3.1.3 פליטים
20	3.2 תקשורת בעולם
22	ספרים, מאמרים ודוחות
22	4.1 פליטים
22	4.2 הגירה
23	4.3 סחר בבני אדם
24	כנסים
25	קולנוע

פסיקה

פסיקה פלילית

עבירות נגד מהגרי עבודה

העמדה לדין של עבריינים הפוגעים במהגרי עבודה מתרחשת כיום יותר מבעבר. עם זאת, העונשים עודם קלים, ובתי המשפט מעדיפים לפסוק קנסות לאוצר המדינה, ולא פיצויים לקורבנות. הדבר בולט בעיקר בתיקי העסקה שלא כדין, כאשר המדינה נתפסת כקורבן, ולא העובד עצמו. כמו כן, על המשטרה והפרקליטות לקחת את הפרטים המלאים של נפגעי העבירה (בארץ ובארץ המוצא), בעת גביית עדותם הראשונית, על מנת שאפשר יהיה לאתרם לצורך המשך חקירה או לצורך העברת פיצויים, אם ייפסקו.

[תפ"ח \(חי'\) 4026/07 מ"י נ' פרץ \(גזר דין מיום 9.7.08\)](#)

העובדות: הנאשם עבר עבירות מין כלפי שתי מהגרות עבודה, בשני אירועים שונים.

נפסק: הנאשם נדון לשמונה שנות מאסר, 30,000 ₪ פיצויים והפעלת עונש מאסר של תשעה חודשי מאסר על תנאי. בית המשפט כתב בגזר דינו: "לאורך כל ההליכים, במעמד הטיועונים לעונש ואף בפני עורכת הערכת המסוכנות, הנאשם לא הביע חרטה ולא גילה אמפטיה לקורבנותיו. הוא היה מרוכז בעצמו והציג את עצמו כקורבן של החברה, של המתלוננות, המשטרה, עורך דינו ובית המשפט."

[ב"ש \(ת"א\) 91281/08 מ"י נ' לולו ואח' \(החלטה מיום 25.7.08\)](#)

העובדות: כנגד הנאשמים הוגש כתב אישום המייחס להם עבירת שוד שביצעו כלפי ארבעה מהגרי עבודה מסין.

החלטה: הנאשמים נשלחו לקצין שירות מבחן, על מנת שניתן יהיה לקבל תסקירים אודות מידת מסוכנותם והאם ניתן לשלוח אותם לחלופת מעצר.

עבירות לפי חוק עובדים זרים

[ע"פ \(ארצי\) 27/07 מ"י נ' טסה ייבוא ושיווק עץ בע"מ ואח' \(פסק דין מיום 17 ביולי](#)

[2008](#)

העובדות: החברה (המשיבה 1) ובעליה (המשיב 2) העסיקו מהגר עבודה מסין ללא היתר עבודה, מבלי שנתנו לו חוזה בשפה המובנת לו בו פורטים תנאי העסקתו, וללא ביטוח רפואי. בעת תאונת עבודה, נפצע העובד קשה, וסבל מפגיעת ראש, דימום באוזן וחשד לשבר בבסיס הגולגולת. הנאשמים התנערו מכל קשר אליו, ובמסמכים הרפואיים הוא מופיע בשל כך כ"אלמוני". עשרה ימים לאחר אשפוזו עזב העובד את בית החולים כי חשש שיידרש לשלם עבור האשפוז.

נפסק: עונשם של המשיבים בגין העסקת מהגר עבודה שלא כדין וללא ביטוח רפואי הוחמר, וסכום הקנס שהוטל עליהם גדל פי שלוש. בפסק דינו כתב בית המשפט: "המקרה שלפנינו מהווה ביטוי מובהק למעמדו החלש והפגיע של העובד הזר, לניצולו, להחפצתו כ"כלי זמין לעת מצוא" ולפגיעה העמוקה בכבודו ובזכויותיו הבסיסיות במשפט בכלל ובמשפט העבודה בפרט."

הערת המחלקה המשפטית של "מוקד סיוע לעובדים זרים": בעת בדיקת הפסיקה אותרו 16 תיקים שונים, שבהם נשפטו מעסיקים בגין העסקה שלא כדין.¹ ברובם ככולם של המקרים, המדובר היה בהעסקה ללא היתר. העונש היה על פי רוב קנס. תיקים אלו משקפים, במידה רבה, את יחסה של מדינת ישראל אל העסקת מהגרי עבודה שלא כדין, תוך בחירה להתייחס לעבירות שנעברו **כלפיה**, בכך שהם לא שהו כדין בישראל, ולא לעבירות שנעברו כלפי מהגרי העבודה עצמם, וביניהן אי תשלום שכר מינימום, שעות נוספות, ועוד.

עבירות סחר בנשים לזנות

הסחר בנשים ממזרח אירופה (מדינות ברית המועצות לשעבר), במתכונת שבה התקיים בישראל בין השנים 1992-2006, הצטמצם במידה ניכרת. הדיונים שהתקיימו בתיקי סחר בנשים ברבעון זה עסקו בעבירות סחר שהתבצעו בין השנים 2003 – 2006.

את מקומן של קורבנות הסחר בנשים מברית המועצות לשעבר תפסו קורבנות מישראל. רשויות האכיפה מתעלמות מהעבירות הנעשות נגדן, ממש כמו בראשית תקופת הסחר בנשים ממזרח אירופה. המשטרה איננה מכירה בהן כקורבנות סחר, והפרקליטות מגישה כנגד הסוחרים כתבי אישום הכוללים עבירות סרסרות

¹ ראו למשל פ' 118/04 משרד התעשייה המסחר והתעסוקה נ' נפ- גל בנין ופיתוח בע"מ ואח' (הכרעת דין מיום 8.9.08); פ' 431/06 משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה נ' בניה משקית בקבלנות בע"מ (גזר דין מיום 7.7.08); פ' 1021/06 משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה נ' פליקס (הכרעת דין מיום 3.9.08); ת"פ (י-ם) 174/07 משרד המסחר התעשייה והתעסוקה נ' קולב (החלטה מיום 18.8.08)

וסמים לכל היותר, ולא את עבירות הסחר והעבדות. כמו כן, אין להן הזכויות שיש לקורבנות סחר זרות, כגון מקלט או סיוע משפטי.

[ב"ש 21178/08 מ"י נ' סחנו \(החלטה מיום 21.7.08\)](#)

העובדות: כנגד הנאשמים הוגש כתב אישום המייחס להם עבירות סחר בבני אדם, סרסרות ועבירות נלוות נוספות בין השנים 2003-2006. במסגרת בקשה זו התבקש מעצרים עד תום ההליכים.

נפסק: המשיב 1, שהינו הנאשם המרכזי בתיק, נשלח למעצר עד תום ההליכים, בעוד שהנאשם השני, אשר הוגדר כ"צלו" של הנאשם 1, נשלח לתסקיר שירות מבחן. זאת בשל תפקידו המשני יותר בפרשה, בשל העובדה כי בינתיים ריצה עונש מאסר על עבירות דומות שביצע, ומכיוון שמאז האירועים מצא עבודה נורמטיבית.

[ב"ש 91348/08 מ"י נ' שנגין \(החלטה מיום 20.8.08\)](#)

העובדות: הנאשם סייע לסחר בבני אדם וביצע עבירות נלוות נוספות באזרחית רוסיה בשנת 2005. הנאשם לא חלק על העובדות, אך טען כי העבירות בוצעו לפני מספר שנים, ובינתיים הוא הועמד לדין על עבירות דומות, ריצה עונש מאסר, ותהליך השיקום שלו נקטע למעשה בשל מעצרו הנוכחי. התביעה טענה כי חלקו של הנאשם בעבירות בתיק זה גדול מאשר בעבירות שביצע בתיק בו הורשע: לדוגמה, הוא כלא את המתלוננת בדירה כדי שלא תמלט; ולאחר שנאנסה ודיממה, הוא לא סייע לה ולא הזמין רופא. על פי כתב האישום, נגרם למתלוננת נזק בלתי הפיך וכתוצאה מטיפולים רפואיים וניתוחים היא נותרה עקרה.

נפסק: הנאשם יישאר במעצר עד תום ההליכים.

[בש"פ 8104/08 מ"י נ' סריאנו \(החלטה מיום 26.9.08\)](#)

העובדות: הנאשם הועמד לדין בגין עבירת הסחר בבני אדם לזנות, מעשה סדום, אספקת סם ועבירות נוספות. העבירות נעברו בשנת 2005 כנגד אזרחית אוקראינה. בית המשפט המחוזי החליט לשחרר את הנאשם בתנאים מגבילים, בשל התמשכות הדיונים בעניינו, והפרקליטות הגישה ערר לבית המשפט העליון.

נפסק: הערר נדחה, בנימוק שמעצרו הממושך של הנאשם, מבלי שהחלה אף שמיעת הראיות בעניינו, מצדיק שחרור זה.

עתירות מנהליות

בתי המשפט לעניינים מנהליים דנים בשנים האחרונות, במידה גוברת והולכת, בזכויות שונות הנוגעות למהגרי עבודה: הזכות לחיי משפחה, הזכות לזוגיות, מעמדם של ילדים של מהגרי עבודה בישראל ועוד.

זוגיות

הזכות לזוגיות היא זכות בסיסית ומובנת מאליה לרוב אזרחי ישראל. ביחס למהגרי עבודה, פני הדברים שונים. עד לאחרונה, נדרשו מבקשי מעמד מכוח זוגיות - זרים המבקשים להינשא לבני זוג ישראלים, או לזכות בהכרה כידועים בציבור - לעזוב את ישראל. מדיניות זו השתנתה לאחרונה, אולם גם כיום ישראלים הנישאים למי שאינם אזרחי ישראל צפויים לעבור בדרך חתחתים אותה מתווה בפניהם משרד הפנים. אם התפרקו הנישואים/הזוגיות, המשמעות היא, לרוב, אובדן מעמד בישראל, אם כי קיימים מקרים חריגים.

עת"מ 259/08 נמסנג ואח' נ' שר הפנים ואח' (פסק דין מיום 31.7.08)

העובדות: העותר 1 הינו עובד מתאילנד, שנכנס לישראל כדין לצורך עבודה בחקלאות, והעותרת 2 היא אזרחית ישראל. העותרים נישאו זה לזו בנישואים אזרחיים בקפריסין לאחר הכרות של כשנה וחצי. משרד הפנים לא השתכנע בכנות הקשר, בין השאר עקב בדיקות שנערכו בדירת בני הזוג, ומבלי שנערך להם שימוע, ודרש מן העותר 1 לצאת מישראל, ומכאן העתירה.

נפסק: השאלה העיקרית למעשה היא האם התקיים שימוע כדין, ונראה שלא. נקבע שיש לערוך שימוע מחודש על ידי אדם מטעם משרד הפנים שלא היה מעורב בהליכים עד כה.

הזכות לחיי משפחה

הזכות לחיי משפחה אינה מוכרת ביחס למהגרי עבודה בישראל. אף שרובם בני הגיל בו מקובל להקים משפחה, יצרה מדינת ישראל הפרדה ברורה בין השניים. בנימוק של חשש מפני השתקעות, מסרבת ישראל לאפשר למהגרי עבודה להקים משפחה בישראל, או לאפשר להם להתאחד כאן עם בני משפחתם. מדיניות זו יצרה שורה ארוכה של בעיות, וביניהן מעמדם הבלתי חוקי של ילדי מהגרי עבודה;

מהגרות הרות נדרשות לרוב להיפרד מילדיהן 12 שבועות לאחר הלידה; כל בקשה של אזרח ישראלי לקבל אישור לביקור הורה מבוגר נבחנת בקפידה ובחשדנות על ידי משרד הפנים; ועוד. בשנים האחרונות חלו מספר שינויים בנושא זה, שהחשוב מכולם היה מתן אפשרות למעמד קבע לילדי מהגרי עבודה שעמדו בקריטריונים.

עת"מ (ת"א) 1466/08 דן נ' משרד הפנים (פסק דין מיום 30.6.2008)

העובדות: העותרת 3, אזרחית ביילורוסיה, היא אימן של העותרות 1-2, והיא מבקשת אשרת שהיה בישראל מכוח נוהל הורה קשיש. היא נכנסה בעבר מספר פעמים לישראל, ובפעם האחרונה נכנסה בשנת 2006 ומאז שהתה בישראל שלא כדין. היא בת 59, ולא בת 60 כפי שדורש הנוהל.

נפסק: העתירה נדחתה, תוך שבית המשפט מציין כי "כל סטייה מהוראות החוק ומהוראות הנוהל שאינה נסמכת בצידוק מתאים עלולה ליצור סחף וכרסום מצטבר במדיניות המשיב והעדר גבולות... הפניה לערכאות במקרים מהסוג הזה נדמה כי היא מבוססת על הנחת מוצא כאילו בית המשפט לבו רך יותר ועל כן יעניק מעמד למי שלא עבר את משוכת התנאים הנדרשים על פי הנוהל ונדחה מחמת שיקול דעתו של המשיב. ראוי להבהיר כי היקף שיקול הדעת המוענק לשר הפנים הוא רחב ביותר ובמקום שלא ניתן להצביע על טעם ראוי להתערב בשיקול דעתו, בית משפט זה לא ייתן סעד לעותר כנגד ההחלטה."

עע"מ 7422/07 אלכסנדרובה ואח' נ' מנהל אוכלוסין ואח' (פסק דין מיום 2.7.08)

העובדות: המערערת 1, אזרחית אוקראינה, היא אימה של המערערת 2. המערערת 2 הגיעה לישראל עם בעלה היהודי, וקיבלה אזרחות כבת זוגו. בשנת 2000 הזמינה המערערת 2 את המערערת 1 לישראל, בשל מצבה הכלכלי והרפואי הקשה. המערערת 2 נכנסה באשרת תייר, ולא יצאה מישראל עד שנת 2006, אז נעצרה כאשר ברשותה מספר אשרות שהייה מזויפות, שלטענתה רכשה בתום לב מעורך דין. המערערת עתרה למחוזי על סמך "נוהל הורה קשיש". העתירה נדחתה, ומכאן הערעור.

נפסק: הערעור נדחה. הנימוקים שניתנו הם: למערערת 1 טרם מלאו 60, מצבה הרפואי אינו חמור במידה שתצדיק הארכת שהותה בישראל, ורצונו של תושב זר להימצא בקרבת בן משפחתו שהינו אזרח או תושב ישראל לא יחשב כטעם המצדיק מתן רישיון לישיבת קבע בישראל.

עובדי סיעוד

חוק הכניסה לישראל (סעיף 3א) קובע תנאים למתן רישיונות לעובדות הסיעוד ולהארכתם מעל לתקופה של חמש שנים: מדובר בעובדת שמטפלת באותו מטופל משך שנה לפחות לפני שמלאו ארבע שנים למתן הרישיון לישיבתה בישראל בפעם הראשונה, וחוות דעת של גורם טיפולי, אשר קובעת כי ניתוק הקשר הטיפולי תפגע במטופל. מאז נחקק החוק הוגשו מספר עתירות, בהן נתבקש בית המשפט להורות על הקניית מעמד גם במקרים בהם העובדות אינן עומדות בתנאי החוק (בדרך כלל התחילו לטפל לאחר שישבו בישראל למעלה מארבע שנים, לפעמים ללא רישיון ישיבה תקף). משום טובתם של המטופלים, היו שופטים שפירשו את החוק באופן שהתיר לסטות מהוראותיו.

עת"מ 2483/03 ל.ק.נ' משרד הפנים ואח' (הדיון בעתירה טרם הסתיים)

העובדות: בחודשים האחרונים מובאים לישראל, לעבודה בענף הסיעוד, עובדים מהודו אשר אינם דוברים אנגלית ולעתים אף לא הינדית, למרות שבפועל אין להם מעסיק ואין להם את הכישורים הנדרשים לעבודה זו. בשל הסדר הכבילה, החל עדיין על מהגרי עבודה בישראל בניגוד לפסיקתו של בית המשפט העליון, העובדים הופכים לשוהים שלא כדין אם אינם קשורים למעביד מסוים. מצב זה מתאפשר בגלל סדרת מחדלים. ראשית, המדינה אינה מתערבת בתהליך גיוסם לעבודה של מהגרי עבודה ומותירה את המלאכה בידי גורמים פרטיים, המעוניינים ברווחים בלבד. וכך העובדים נאלצים לקחת הלוואות כדי לשלם את הסכומים הניכרים, שאותם הם נדרשים לשלם בתמורה לקבלת העבודה. כמו כן רשויות המדינה אינן מיידעות את העובדים, עם הגעתם לישראל, על אודות זכויותיהם.

בעתירה, אשר הוגשה בשמו של עובד הודי על ידי ארגון "קו לעובד", נדרש כי המשיבים יתנו לעותר רישיון ישיבה ושהייה בישראל מסוג ב/1, על מנת שיוכל לעבוד בישראל כדין, בעבודה שאינה מצריכה תקשורת מילולית עם המעסיק, וכך להשיב את החובות אליהם נקלע כדי לקבל את העבודה בישראל. כמו כן, נדרש כי המדינה תקבע הנחיות מנהליות לאנשים המצויים במצבו של העותר, והנחיות אודות דרך מתן אשרות כניסה לישראל. הדיון בעתירה טרם הסתיים.

עת"מ 1111/07 מימן ואח' נ' שר הפנים (פסק דין מיום 7.8.08)

העובדות: העותרת 3, אזרחית פרו, היא המטפלת הסיעודית של העותרת 1, אזרחית ישראל, ניצולת שואה, הסובלת מדכאון. בין השתיים קיים קשר עמוק,

ועל פי חוות דעת מומחה קיים ספק אם תשרוד העותרת 1 פרידה מן העותרת 3. לעותרת 3 בן זוג שהינו מהגר עבודה כעובד זר, ולהם בת קטינה - היא העותרת 4, ובשל גילה הצעיר לא ניתן להסדיר את מעמדה כפי שהוסדר מעמדם של ילדי עובדים זרים אחרים. בעתירה התבקש בית המשפט לדחות את צו הגירוש כנגד העותרת 3.

נפסק: העתירה נדחתה, תוך שבית המשפט מביע חששו לגבי הקטינה: "לא יחלוף זמן רב עד שתשתלב במערכת החינוך הישראלית, שפת הארץ תהיה שפתה וגם את תרבות הארץ ותושביה היא תאמץ, והנה לנו עוד השתקעות של זרים בארץ, בניגוד לכוונת המחוקק ובניגוד לנהלי המשיב". עם זאת, בית המשפט ממליץ לעותרים לפנות לוועדה הבינמשרדית למקרים הומניטאריים, שבפניו מונחת התמונה הכללית, שלא כמו בית המשפט, הרואה רק חלק מסוים מן התמונה.

[לביקורת על פסק הדין](#)

הסדרת מעמד בישראל

[עת"מ 501/08 קונסטנטינסקו נ' משרד הפנים \(פסק דין מיום 6.7.08\)](#)

העובדות: העותר, אזרח רומניה, חי בישראל כעשר שנים, התחתן עם אזרחית ישראל ולמד באוניברסיטת חיפה. עם גירושיו הופסק ההליך המדורג להסדרת מעמדו. הוא הגיש עתירה בה ביקש להמשיך את לימודיו שנה נוספת והעתירה התקבלה, וכעת הוא עותר למתן אשרה לשנתיים נוספות לצורך המשך לימודיו. **נפסק:** העתירה נדחתה. לימודי הסטטיסטיקה אינם ייחודיים לישראל, וסביר שמוסד מקביל בחו"ל יכיר בקורסים שעשה כאן העותר.

[עת"מ 1708/07 אמון נ' שר הפנים \(פסק דין מיום 25.9.08\)](#)

העובדות: העותרת, מהגרת עבודה מהפיליפינים, ילידת 1963, התגוררה בישראל מאז שנת 1989. בתחילה הועסקה כאן בעבודות ניקיון בשגרירות שבדיה ולאחר מכן כעובדת סיעודית. עם פטירת מעסיקתה האחרונה, אותה סעדה שנים ארוכות, ביקשה העותרת שתוענק לה אשרת קבע. משלא נענתה בקשתה, היא עתרה לבית המשפט המחוזי בתל אביב.

נפסק: העתירה נדחתה. הימנעות מהגבלת מספר הזרים בישראל עלולה לפגוע "בחוסנה של המדינה ולסכן את אופייה וצביונה", וכן מציין בית המשפט כי חשש

זה רלבנטי במיוחד "במדינתנו צרת הממדים". הטענות שהעלתה האגודה לזכויות האזרח, כי העותרת היא בבחינת כושי שיכול ללכת מעת שעשה את שלו, נדחו תוך שהם מוגדרים "עזות מצח וכפיות טובה", שכן איש לא מנע מן העותרת להשאר בארצה ולהקים משפחה.

פליטים

פליט הוא אדם אשר בגלל פחד מבוסס להיות נרדף מטעמי גזע, דת, אזרחות, השתייכות לקיבוץ חברתי מסוים או להשקפה מדינית מסוימת, מקבל מקלט בארץ אחרת מארץ אזרחותו. על אמנת הפליטים הבינלאומית, המבקשת להגן על אנשים נרדפים, חתומות היום 147 מדינות, ובכללן ישראל. סעיף 33 לאמנת הפליטים קובע שאין להחזיר אדם למקום בו חייו או חירותו יהיו בסכנה. עיקרון זה אומץ במשפט הישראלי. [החל משנת 2002 פועל בישראל מנגנון שמטרתו לבחון את זכאותם של מבקשי מעמד פליט למעמד זה](#). הבקשות מוגשות למשרדי [נציבות האו"ם לפליטים](#). אנשי הנציבות עורכים ראיונות עם מבקשי המקלט, ובודקים את בקשותיהם. הם מעבירים את המלצותיהם ל"ועדה המייעצת לפליטים", וזו מעבירה המלצתה לשר הפנים. רובן המכריע של הבקשות נדחות. לאחרונה, כחלק מתהליך הדרגתי של העברת הסמכויות של בדיקת בקשות המקלט מנציבות האו"ם לפליטים אל המדינה, הועברו סמכויות הרישום הראשוני של פליטים ממדינות מסוימות אל המדינה, אולם הליך המיון עדיין נערך על ידי הנציבות בלבד.

[עת"מ 8575/08 פלונית נ' יו"ר הוועדה המייעצת לענייני פליטים ואח' \(הדיון טרם הסתיים\)](#)

העובדות: העותרת היא קורבן סחר בנשים מאוקראינה. נציבות האו"ם המליצה להכיר בה כפליטה, אך הוועדה המייעצת לענייני פליטים ושר הפנים החליטו לדחות את בקשתה. הדחייה נעשתה בהליך בלתי תקין, אך הנקט בדרך שגרה בידי הוועדה המייעצת - ההליך חסוי מעיני הציבור ומעיני מבקש המקלט עצמו, שאינו יודע מדוע סורבה בקשתו ובעקבות עיון בראיות שלא הוצגו בפניו. העתירה, אשר הוגשה בידי מוקד סיוע לעובדים זרים יחד עם התוכנית לזכויות פליטים באוניברסיטת תל אביב תוקפת את האופן בו מנהלת הוועדה המייעצת לענייני

פליטים את הליכי בחינת בקשותיהם של מבקשי מקלט להכיר בהם כפליטים. הדיון בתיק טרם הסתיים.

מעסיקים

עת"מ 8590/08 התאגדות חקלאי ישראל ואח' נ' משרד התמ"ת ואח' (החלטה מיום

11.8.08)

העובדות: העותרים, התאגדות חקלאי ישראל, ביקשו כי יותר להם לממש בדחיפות את תוספות הקצאת ההיתרים להעסקת עובדים זרים בחקלאות שהוענקה להם. במסגרת העתירה, הוגשה בקשה דחופה לצו עשה, בה התבקש בית המשפט לאפשר הבאת העובדים לישראל בדחיפות.

נפסק: בית המשפט המחוזי קיבל את בקשתם של העותרים ואפשר להם להביא את העובדים לישראל לאלתר. בית המשפט העליון ביטל החלטה זו.

עמדת "מוקד סיוע לעובדים זרים": החלטת בית המשפט המחוזי התקבלה תוך התעלמות מבקשת "מוקד סיוע לעובדים זרים" ו"קו לעובד" להצטרף לעתירה כמשיבים; תוך התעלמות מן העובדה כי בחודשים האחרונים התירו המשיבים ל-2,300 מהגרי עבודה להיכנס לישראל כתוספת למכסת ההיתרים בענף החקלאות; וכי ההיתרים להעסקתם של למעלה מ-1,000 מהם פוקעים בימים אלו, וכי אפשר להעסיקם במקום להביא עובדים חדשים תחתיהם; ותוך התעלמות מן העובדה כי המרוץ לתחתית של זכויות מהגרי העבודה רק יגבר בעקבות צעד אומלל זה.

ערעורים מנהליים

עמ"נ 10/08 אלפונס אלפא לי נ' משרד הפנים ואח' (הערעור נמחק עם גירוש העותר)

עובדות: מוקד סיוע לעובדים זרים הגיש ערעור מנהלי, בשמו של עצור מסנגל שהוחזק במעצר במשך שנתיים, אף שלא התנהלו בעניינו הליכי גירוש אפקטיביים. שבוע לפני מועד הדיון שנקבע, גורש המערער לסנגל. אפשר לתמוה על התנהלותה של המדינה, שלא הצליחה להנפיק לו מסמכי נסיעה והטילה עליו את האשמה, אך שבוע לפני הדיון נמצאו, לפתע, המסמכים הנדרשים לגירוש. כיוון שעלות מעצר הינה, בהערכה צנועה, כ-150 שקלים ליום, אוזלת ידן של הרשויות עלתה למשלמי המסים במקרה זה למעלה ממאה אלף שקל.

בג"צ

[בג"צ 4542/02 קו לעובד ואח' נ' ממשלת ישראל ואח' \(הדיון בתיק טרם הסתיים\)](#)

העובדות: קו לעובד, מוקד סיוע לעובדים זרים, רופאים לזכויות אדם, מכון אדווה ועמותת מחויבות לשלום ולצדק חברתי הגישו בקשה לפי פקודת בזיון בית-המשפט, בדרישה לאלץ את המדינה לקיים את פסק-דינו של בית-המשפט העליון בעניין הסדר הכבילה. [פסק הדין](#) מתאריך 30.3.2006 קבע מפורשות כי ההסדר, על פיו מותנה רשיון העבודה של מהגר במעסיק ספציפי, אינו חוקי ויוצר תנאי עבדות מודרנית. בית המשפט הטיל על המדינה לגבש הסדרים חלופיים ומידתיים, אך הם לא נקבעו עד היום. טרם נקבע מועד לדיון בבקשה.

[דנג"ץ 8255/07 מוקד סיוע לעובדים זרים ואח' נ' ממשלת ישראל ואח' \(החלטה מיום](#)

[14.7.2008](#)

העובדות: בשנת 2002 חתמו תע"ש ומשרד ההגנה התורכי על הסכם, אשר כלל התחייבות של מדינת ישראל לרכישות גומלין מתורכיה, ובין השאר גם מתן היתר לחברה תורכית בשם ילמזלר להעסיק עובדים תורכים בענף הבניה בישראל. על פי ההסכם, החברה תעסיק 800 עובדים, אשר יהיו כבולים אליה "כבילה אבסולוטית", קרי בשום מקרה לא יוכלו לעבוד בחברה אחרת. "מוקד סיוע לעובדים זרים" הגיש עתירה נגד ההסכם, ובמקביל, פסל בית המשפט העליון את מדיניות הכבילה מכל וכל. למרות זאת, [נדחתה העתירה](#) בטענה כי קיים שוני מהותי בין עובדי ילמזלר לבין עובדים זרים אחרים בישראל, בין היתר מכיוון שהעובדים אינם משלמים סכומי עתק כדי להגיע לישראל, הם יכולים לשוב לארצם לכשיחפצו בכך, על חשבון החברה, ולפתוח שם בהליכים לחיפוש מעסיק ישראלי חלופי.

המוקד הגיש בקשה לדיון נוסף, ובה טען כי פסק הדין של בית המשפט העליון בנושא מדיניות הכבילה סותר, למעשה, את פסק הדין בעניין ילמזלר. הבקשה נדחתה, תוך שבית המשפט העליון קובע כי פסק הדין בעניין ילמזלר איננו קובע הלכה חדשה, והלכת הכבילה בעינה עומדת.

[בג"צ 7302/07 מוקד סיוע לעובדים זרים ואח' נ' שר הביטחון ואח' \(טרם הסתיים](#)

[הדיון בעתירה\)](#)

העובדות: מספר ארגוני זכויות אדם, ובהם "מוקד סיוע לעובדים זרים" עתרו נגד נוהל "החזרה חמה" של פליטים ומבקשי מקלט מישראל למצרים.

נפסק: הדיון בתיק טרם הסתיים, אולם הבקשה לצו ביניים **נדחתה**, בשל הדיון הקרוב הקבוע בבקשה, עקב התחייבות המדינה לפעול על פי הנוהל שנקבע, ונוכח התחייבותה כי הפיקוח על ביצוע הנוהל יהודק "בדרגים הגבוהים ביותר".

תביעות נזיקיות

בפני מהגרי עבודה ניצבים קשיים רבים המונעים מהם לממש את זכויותיהם, ובהם חוסר ידע על זכויותיהם, עלותם הגבוהה של ההליכים המשפטיים, האגרות הנדרשות והעובדה כי הם עשויים להיות מגורשים במהלכם, דבר אשר יכביד את ניהול התביעה, ועוד. לכן יש רק מעט תביעות של מהגרי עבודה, באופן יחסי לריבוי ההפרות של זכויותיהם. התביעות אשר מגיעות למערכת המשפט, מגיעות לרוב אל בתי הדין לעבודה, שם לרוב ידרשו מהגרי העבודה את שכרם, ותו לא. תביעות נזיקיות מתמעטות גם בקרב קורבנות סחר בנשים למטרות זנות. אמנם, בשנים האחרונות מסייעת המחלקה המשפטית לקורבנות סחר להגיש תביעות נזיקיות כנגד סוחריהן, אבל בנושא זה קיימת בעיה אחרת, שטרם נמצא לה פתרון: סוחרי הנשים אינם משלמים בדרך כלל את הסכום שפוסק בית המשפט. לכן, ולמרות הסיוע המשפטי העומד לרשותן, נמנעות רוב קורבנות הסחר מלהגיש תביעות נזיקיות כנגד סוחריהן. כאשר הן עושות שימוש במערכת המשפט הישראלית, על פי רוב זה במטרה לקבל אשרת שהיה ועבודה בישראל, ולא על מנת להגיש תביעה נזיקית כנגד סוחריהן.

[א 2079/07 פלונית נ' פרדריקו \(פסק דין מיום 9.7.08\)](#)

העובדות: תביעה אזרחית נגרת בפלילים. הנתבע הורשע בהליך פלילי בעבירות הנלוות לסחר בנשים ובהן סרסרות וקשירת קשר, נשפט לשנתיים מאסר בפועל ונדרש לשלם 15,000 ₪ לכל מתלוננת. הנשים הגישו תביעה אזרחית נגרת לפלילים. התביעה הוגשה בעילות של עשיית עושר ולא במשפט, הזכות לכבוד ולאוטונומיה, וכן עתרו התובעות לפיצויים עונשיים. הנתבע חזר והבהיר בכתב ההגנה, כי הגעתן של התובעות לישראל היתה על דעתן ועל-סמך רצונן לעסוק בזנות, והכחיש את כל המיוחס לו בכתב התביעה. כן טען הנתבע כי שילם במסגרת ההליך הפלילי פיצוי של 15,000 ₪ לכל אחת מן התובעות.

נפסק: הצדדים הסכימו על הסדר פשרה לפי סעיף 79א לחוק בתי המשפט, במסגרתו יכול בית המשפט להכריע לפי שיקול דעתו ומבלי שהצדדים ימשיכו לנהל את תביעתם, איזה סכום ייפסק אם בכלל. בית המשפט פסק לכל תובעת סכום של 50,000 ₪, אך אם תקבל כל תובעת 20,000 ₪ בתוך שמונה חודשים, יהיה בכך סילוק מלא ומוחלט של התביעה.

ע"ע 480/05 בן עמי ואח' נ' פלונית (פסק דין מיום 8.7.08)

העובדות: ערעור על פסק דינו של בית המשפט האזורי בבאר שבע, שם נפסק כי בין קורבן סחר לבין סוחריה לא מתקיימים יחסי עובד מעביד, כי אם מערכת יחסים בכפיה השוללת את חופש ההתקשרות החוזית. עם זאת, אין בעובדה שמדובר בחוזה עבודה הנגוע באי חוקיות חמורה, כדי לשלול את זכויות העובד/ת. קורבן סחר, שעברה מסכת אירועים קשה, תוך השפלתה וניצולה, זכאית לכל הפחות לזכויות מגן בסיסיות מתחום משפט העבודה. כן פסק בית הדין לתובעת 240,000 ₪ פיצויי כאב, סבל ועוגמת נפש, תוך שהוא מציין שעשה כן בשל העובדה שהיה כבול לסכום שדרשה התובעת בתביעתה. הסוחרים ערערו על פסק הדין לבית הדין הארצי.

נפסק: בית הדין הארצי אישר את פסק דינו של בית הדין האזורי, תוך התייחסות חשובה לנושא הזכות לפיצויים בגין כאב, סבל ועוגמת נפש, הזכות לפיצויים בגין הפרת חובה חקוקה, וכן פיצויים ללא הוכחת נזק בגין הפרת זכויות חוקתיות. הנשיא אדלר קבע בפסק דינו באופן מפורש, כי כאשר זכות אדם מוגנת נפגעת, בית המשפט "רשאי וחייב" למצוא פיצוי הולם.

פסיקה מחוי"ל

[Martinez v. Regent of the University of California](#)

בית המשפט לערעורים של קליפורניה פסל חוק שאפשר לתושבי קליפורניה, אשר שוהים בארצות הברית שלא כדין, להנות מהנחה בשכר הלימוד הניתנת לכל תושבי קליפורניה.

[The Queen v. Tang](#)

המערערת היתה בעלת בית בושת ברשיון, והעסיקה, בין השאר, 5 נשים תאילנדיות. כולן עסקו בזנות בעבר, והגיעו לאוסטרליה מרצונן. עם זאת, לפני הגעתן לאוסטרליה, הנשים לא ידעו במדויק מה יהיו תנאי העסקתן. בפועל, חובן בגין הבאתן לאוסטרליה עמד על \$45,000, ועם כל לקוח נוכו \$50 מן החוב. לפי ההסכם, לאחר שהנשים שילמו את חובן, הן יכלו לקבל לקוחות באופן עצמאי. דרכונן של הנשים וכרטיסי הטיסה שלהן הוחזקו על ידי המערערת. הנאשמת סיפקה להן מגורים, אוכל ושירותי בריאות, אם נזקקו להם. הן לא היו נעולות במקום בו הוחזקו, אך היתה שליטה בפועל של המערערת על צעדיהן. התביעה

הצביעה על מצבן כשונה באופן משמעותי משל נשים אחרות בבית הבושת, שלמרות שהיו מנוצלות – לא היו שפחות. המערערת הורשעה בהחזקת הנשים בתנאי עבדות, והרשעה זו אושרה בבית המשפט העליון.

[United States of America v. Glenn Marcus](#)

פסק הדין עוסק ביחסים סאדו-מאזוכיסטיים. יחסים אלו החלו בהסכמה, אשר פסקה בהמשך. בין השאר, חרט הנאשם על גופה של המתלוננת את המילה "Slave". מאוחר יותר ניסתה המתלוננת להשתחרר מעולו של הנאשם, אשר לא בחל באמצעים כדי למנוע זאת, כולל איום עליה ועל בני משפחתה. במשפטו טען כי בינו לבין הקורבן היה הסכם ליחסי אדון-עבד. הוא הורשע בסחר בבני אדם ובעבירות נוספות, אך בית המשפט לערעורים זיכה אותו מכיוון שהרשעתו התייחסה לכל התקופה בה נמשכו בין השניים היחסים הסאדו-מאזוכיסטיים, בעוד שבפועל אי אפשר היה להרשיעו על התקופה שקדמה לשנת 2000, אז רק נכנס לתוקפו החוק האוסר על סחר בבני אדם.

ישיבות ודיונים בכנסת

ועדת המשנה למאבק בסחר בנשים לזנות

[האם יחסי סרסור-קורבן סחר בנשים הם יחסי עובד-מעביד? \(29 ביולי 2008\)](#)

הישיבה התקיימה בעקבות פסק דינו של בית הדין הארצי לעבודה, שקבע כי קורבן סחר למטרות עיסוק בזנות זכאית להטבות של עובדת בגין תקופת העסקתה בזנות. בוועדה הובעו עמדות שונות בעניין זה, בין השאר של פרופ' פרנסיס רדאי, וכן של פרקליטות המדינה.

[יישום התוכנית להעלאת המודעות במערכת החינוך לבעיית הסחר בנשים- דיווח](#)

[ומעקב \(23 ביולי 2008\)](#) בישיבה השתתפה שרת החינוך, יולי תמיר. הישיבה היתה ישיבת המשך לישיבה שהתקיימה בשנת 2007, ובה נבדקה פעילות משרד החינוך בכל הנוגע להעלאת מודעות במערכת החינוך, הן בקרב מורים והן בקרב תלמידים, בנושא הסחר בנשים והזנות. במהלך הישיבה נמסר כי משרד החינוך ערך פעילות מקיפה שכללה כנסים והשתלמויות לעובדי הוראה, פעילויות בכיתות, כנסים לתלמידים וכתובת חוברת שכוללת מידע, נתונים על התופעה וחקיקה.

[דוח מחלקת המדינה האמריקאית למאבק בסחר בבני אדם לשנת 2007 \(2 ביולי](#)

[2008\)](#)

ישיבת הוועדה התקיימה בנוכחות מנכ"ל משרד המשפטים, משה שילה, ונציגים מן הקונסוליה האמריקאית בישראל. ישראל נותרה בשנת 2007 בקבוצת המדינות שאינן עומדות בסטנדרטים המינימאליים למיגור תופעת הסחר בנשים, למרות שהן עושות מאמצים מסוימים לעשות כן. הדוח מציין כי היתה עליה בשיעור ההרשעות בגין עבירות סחר למטרות עיסוק בזנות וכי קיים מקלט לקורבנות סחר, אך אין פעילות אכיפה בנושא העבדות ועבודת הכפיה.

ועדת עובדים זרים

אמצעי אכיפה וענישה בתחום העובדים הזרים (29 ביולי 2008)

בוועדה השתתפו רק נציגי משרדים ממשלתיים, ללא נציגי ארגונים. הדיון עסק בשאלת הפשיעה כלפי מהגרי עבודה, וכן פשיעה המבוצעת על ידם. כלפי מהגרי עבודה מבוצעות מדי שנה עבירות רבות ושונות, ובהן עושק, סחר, מרמה, ועוד. פשיעה של מהגרי העבודה היא תופעה מצומצמת בהיקפה.

החלת הסכמי העבודה באמצעות IOM (23 ביולי 2008)

גיוס העובדים במדינת המוצא מתרחש בצורה פוגענית, המנוגדת לחוקיה של מדינת ישראל, והמונעת מהם פעמים רבות לדרוש את זכויותיהם, לאחר שאלה הופרו בישראל. משרד התמ"ת בדק את העניין והחליט כי אמנם יש צורך בפיקוח על ההליך במדינת המוצא, כך שזכויות העובדים ישמרו בתהליך ההגירה. על פי ההסדר המתגבש, ארגון ההגירה העולמי (IOM) יפקח על התהליך בפיילוט שיערך תחילה בתאילנד.

דוח מחלקת המדינה האמריקנית למאבק בסחר בבני אדם לשנת 2007 (23 ביולי 2008)

הדיון בוועדה התמקד בחלקי הדוח שעסקו בסחר ועבדות בתנאי כפיה. המתאמת הבינמשרדית לנושא הסחר בבני אדם, עו"ד רחל גרשוני, ציינה כי צוות בינמשרדי גיבש אמצעים לזהות קורבנות סחר, עבדות ועבודת כפיה, והכין המלצות שאושרו על ידי ועדת מנכ"לים של משרדי הממשלה השונים. עם זאת, ההליך צריך לעבור הטמעה במנהלת ההגירה ובמשרד התמ"ת.

ועדת הפנים ואיכות הסביבה

הוועדה דנה בחודש אוגוסט 2008 בהצעת חוק הכניסה לישראל (תיקון מס' 19) התשס"ו-2006. התיקון המוצע קובע, בין השאר, איסור גורף על הסדרת מעמדם של מי ששהו בישראל שלא כדין, ולכן הוא מנוגד להתחייבויותיה של ישראל במישור הבינלאומי בנושא הסחר בבני אדם. למרות התנגדותם של ארגוני זכויות אדם בישראל לתיקון זה, הוא מצוי כעת בהכנה לקריאה שנייה ושלישית.

תקשורת

תקשורת בישראל

מהגרי עבודה

צבי לביא, "משרד המשפטים נלחם בסחר עבדים", YNET 2.7.08

בעקבות הביקורת החריפה על ישראל בדו"ח השנתי של מחלקת המדינה האמריקנית על סחר בבני אדם, דרש משרד המשפטים מן המשטרה להקים יחידת חקירות במנהלת ההגירה, שתפעל להגשת כתבי אישום נגד קבלני כוח אדם שיחסם למהגרי עבודה עומד בהגדרות של עבדות וסחר בבני אדם.

מיקי פלד, "עליה של 12% במספר מהגרי העבודה שגורשו מהארץ ב-2007",

כלכליסט 16.7.08

בשנת 2007 גדל ב-33% מספרם של העצורים הזרים לעומת שנת 2006, וגדל ב-12% מספרם של מהגרי העבודה אשר גורשו מישראל. מדינות המוצא העיקריות של המגורשים היו סין, תאילנד וחבר המדינות לשעבר.

סחר בנשים למטרות עיסוק בזנות

"היחידה המרכזית עצרה סוחרי נשים למטרות זנות", אתר משטרת ישראל 9.9.08

ימ"ר תל אביב עצר שלושה חשודים בעבירת הסחר בנשים. על פי החשד, השלושה סחרו בנשים מאוקראינה לישראל, למטרות עיסוק בזנות.

יהונתן ליס, "אם ובתה חשודות בניהול רשת ליווי בבריטניה", הארץ 26.8.08

אם ובתה נעצרו בשדה התעופה בן גוריון כאשר ניסו להיכנס לישראל, בשל חשד לניהול רשת של נשים ישראליות שהועסקו בזנות בלונדון. החשדות כלפיהן כוללים, בין היתר, עבירות של סחר בנשים, כליאת שווא, תקיפה וגניבה.

פליטים

"בנה של פליטה מאריתראה נורה על ידי שוטרים מצרים, מת ונקבר מבלי

שנמסרה הודעה למשפחתו", ערוץ 2.

בעניין זה פורסמה כתבה נוספת : [Derfner Larry, "Death in the Desert", Jerusalem Post](#)

[4.8.08](#)

אישה ברחה מאריתריאה עם ילדיה, על מנת למנוע מן הבן הבכור להתגייס. המשפחה הגיעה לגבול הישראלי, אבל בדרך נורה אחד הבנים על ידי שוטרים מצרים. הוא הוטס לבית החולים בישראל, שם מת מפצעיו. הוא נקבר כאלמוני, מבלי שאיש טרח לידע את אימו אודות מועד או מיקום הלוויה.

[ורד לי, "הפליטים מאריתריאה מצאו בית בתל אביב : תחנת הסמים הגדולה",](#)

[הארץ 17.8.08](#)

ברחוב פינ 1 מתנהלת מזה מספר שנים תחנת סמים, זנות ועבירות הנלוות לה. לאחרונה, החלו פליטים אריתראים לעבור ולהתגורר במבנה.

["פליטים מדרפור הפגינו בתל אביב נגד נשיא סודן", שקוף 24.7.08](#)

בימים אלו נוקט בית הדין הפלילי הבינלאומי בהאג צעדים למעצרו ולהעמדתו לדין של נשיא סודן, עומר אל באשיר, בגין חלקו ברצח העם בחבל דרפור, בו נרצחו עד כה, לפי הערכות, כ- 200,000 איש. בתל אביב התקיימה עצרת תמיכה של כ- 200 פליטים בהליכים אלו.

[עומר אורי, "או"ם שמום", YNET 7.8.08](#)

הכתבה בוחנת את פעילות נציבות האו"ם לפליטים, ואת הקושי הרב הניצב בפני פליטים המבקשים להסתייע בשירותיה.

[שחר אילן, "משרד הפנים : 2,000 אריתראים יוכלו לעבוד אם ייצאו מאזור](#)

[המרכז", הארץ 6.8.08](#)

המשרד מתנה את הארכת רשיונות העבודה שפגו ל-2,000 מבקשי מקלט אריתראים השוהים במרכז הארץ, בכך שיעברו אל מדרום לגדרה ומצפון לחדרה.

[שי גל, "דחיית עלייה : ת"א נלחמת נגד פליטי דרפור", אולפן שישי, ערוץ 2 15.8.08](#)

הכתבה עוסקת במאבקה של שכונת שפירא נגד מגורי פליטים סודנים בשכונה.

"אילת אומרת – לא לפליטים", גלי צה"ל 28.8.08

לילדי פליטים מוקצות באילת מסגרות לימוד נפרדות, בהן רמת הלימוד נמוכה יותר, ובמבנים בעלי תשתיות לקויות, מחוץ לעיר. לעניין זה ראו גם: נורית וורגפט, "אפליה כבר אמרנו?", הארץ 10.9.08

רותי סיני, "המדינה מודה: תקלה תמורה בהחזרת 91 פליטים אפריקאים

למצרים", הארץ 3.9.08

91 אזרחים אפריקאים, וביניהם אזרחי סודן ואריתראה, הוחזרו למצרים, ומשם יגורשו למדינות מוצאם. זאת, מבלי שנבדק אם נשקפת להם סכנה, ובניגוד לנהלים הקיימים בתחום.

תקשורת בעולם

[AP, "ממשלת איטליה אישרה: זנות רחוב היא פשע", YNET 11.9.08](#)

על פי הצעת החוק, שטרם אושרה בפרלמנט, נשים שיעסקו בזנות רחוב ולקוחותיהן יהיו חשופים לעונש של עד 15 ימי מאסר ו/או קנס.

[Dale Puchs, "Spain to pay immigrants to leave", Guardian 21.7.08](#)

ממשלת ספרד מציעה תשלום למהגרי עבודה מובטלים על מנת שיחזרו למדינות המוצא שלהם, ויסכימו להשאר שם שלוש שנים לפחות. הממשלה צופה הענות של 10% - 20% מן המהגרים להצעתה.

[Nicholas Watt, "UK to Tighten Laws & Plan Against Prostitution", Guardian, 22.9.08](#)

בריטניה מתכננת להחמיר את חקיקתה ולהחריף את מאבקה בזנות, באמצעות חקיקה שתפליל לקוחות שיעשו שימוש בנשים מנוצלות בזנות, וכן באמצעות הענקת כוחות נוספים למשטרה.

[AP, יותר מ-100,000 פליטים: "איפה אלוהים?", YNET 15.8.08](#)

לדברי סוכנות האו"ם לפליטים, כ-115,000 איש נעקרו מבתיהם בגיאורגיה עקב הקרבות. הסיוע ההומניטארי לפליטים מצוי בקשים רבים בשל המצב הבטחוני.

[Miriam Jordan, "Voluntary Deportation Program Attracts Few Participants", The Wall Street Journal 14.8.08](#)

התוכנית לגירוש מרצון של מהגרי עבודה מארצות הברית נכשלה. שמונה ימים לאחר תחילתה, נרשמו רק שישה אנשים מבין אלפי מהגרים השוהים שלא כדין.

[Lisa Demer, "Local pimp sentenced to 30 years", Anchorage Daily News 16.8.08](#)

סוחר נשים אמריקני הורשע בעבירת סחר ובעבירות נוספות. הנשים בהן סחר היו אמריקאיות, ברובן מכורות לסמים עוד בטרם פגשו בו. חלקן כבר עסקו בזנות. חלק מן הנשים היו קטינות. אחת מהנשים היתה בהריון בעת שהוא כפה אותה לזנות, והוא אנס לפחות אחת מהן. הנאשם שיכן נשים בבית משלהן, והעניק להן ארוחות ועובדת משק בית שטיפלה בצרכיהן. לטענת התביעה היה זה רק לצורך יצירת אשליה של חיי משפחה, בעוד שבפועל סידור זה סיפק לו אפשרות פיקוח עליהן. הנאשם נשפט לשלושים שנות מאסר.

[Dave Rogers, "Que. couple could face human trafficking charge in teen prostitution case", The Gazette, 7.8.2008](#)

זוג קנדי צפוי להיות מואשם בסחר בבני אדם, לאחר שביצע שורת עבירות בקטינות, ובהן הזנייתן בכפייה.

["Scores rescued from trafficking", BBC 2.7.08](#)

משטרת בריטניה הצילה 167 קורבנות סחר למטרות זנות ועבודה, חלקם ילדים. במבצע נעצרו 500 איש.

[Matthew Chance, "Russia's Sex Slave Industry Thrives, Rights Groups Say", CNN 18.7.08](#)

בשנים האחרונות, והודות לשגשוגה הכלכלי, הופכת רוסיה למדינת יעד לסחר בנשים. המשטרה מתקשה להתמודד עם התופעה, בין השאר מכיוון שאין בידה כלים מתאימים לסיוע לקורבנות.

["Women-only unit to tackle drugs and trafficking", Gulf Times 31.8.08](#)

בבנגלדש הוחלט על הקמת יחידה המורכבת מנשים בלבד, שתטפל בסחר בסמים, בסחר בנשים, ותלמד איך להתמודד טוב יותר עם הפשיעה הנשית בכללותה.

["Five Bulgarians detained in Italy over human trafficking", FOCUS News Agency 30.8.08](#)

באיטליה נעצרו 5 אזרחים בולגרים בגין סחר בבני אדם, בחשד שסיפקו דרכונים מזויפים לאזרחים איראניים ועיראקים, כשהם מבטיחים להם שיוכלו להכנס לאיטליה תחת אזרחות בולגרית.

[Robert Smith, "Sheriff fears brothel operation involves human trafficking", METRO, 28.8.08](#)

המשטרה בודקת חשדות כי נשים קוריאניות שנעצרו במהלך פשיטה על בית בושת בקליבלנד, ארה"ב, היו למעשה קורבנות סחר.

ספרים, מאמרים ודוחות

פליטים

הפורום לזכויות פליטים בישראל פרסם בחודשים האחרונים שלושה ניירות מדיניות: האחד עוסק [בעקרונות מנחים להגנה על פליטים מבקשי מקלט בישראל](#), ובוחר את התחייבויותיה של ישראל במישור הבינלאומי בנושא זה; השני עוסק [בעיקרון איסור הגירוש](#), ובוחר את הפער בין מדיניותה העקרונית של מדינת ישראל בתחום זה, לבין התנהלותה בפועל; והמסמך השלישי עוסק [במעצרים של מבקשי מקלט ופליטים](#), ובוחר את מעצרון של קבוצות שונות של מבקשי מקלט ופליטים בישראל- אריתראים, קטינים ועוד, תוך בחינת החוק המקומי והמשפט הבינלאומי בתחום זה.

[Jef Crisp, New Issues in Refugee Research, UNHCR \(2008\)](#)

הדוח סוקר את מצבם של הפליטים בעולם, ומציג מצב שבו בעוד שמספר של מבקשי המקלט גדל, מספרם של האנשים הזוכים במעמד פליט קטן. הפער ההולך וגדל בין הבקשות לאישורים הוא תוצר של קווי מדיניות של מדינות. אלה מנסות למנוע ממבקשי מקלט להיכנס לשטחן, ומערימות קשיים על אישור בקשות להכרה במעמד פליט.

הגירה

[International Migration Outlook \(2008\)](#)

[OECD](#) (הגוף הבינלאומי של המדינות המתפתחות) פרסם את הדוח השנתי על אודות הגירה בין לאומית. הדוח מכיל נתונים כמותיים על מהגרים ומדינות מוצא ויעד, דיון בבעיות מדיניות, כשלים בפיקוח ועוד.

[Frederic Docquier, B. Lindsay Lowell, Abdeslam Marfouk, A Gendered Assessment of the Brain Drain, The World Bank \(2008\)](#)

דוח זה הוא חלק מסדרת דוחות של הבנק העולמי על הגירה בכלל, ועל הגירת נשים והשלכותיה בפרט.

[Death of Migrant Domestic Workers in Lebanon, HRW \(2008\)](#)

הדוח מתאר את מציאות חייהן הקשה של מהגרות עבודה המועסקות במשקי בית בלבנון. רבות מהן מתות מוות לא טבעי או מתאבדות. מאז ינואר 2007 מתו לפחות 95 נשים, מתוכן 40 התאבדויות ולפחות 24 מהן נעשו בקפיצות ממגדלים גבוהים, שניתן לשער כי לפחות בחלק מן המקרים נעשו כניסיון בריחה.

[Max Nathan, Your Place or Mine? The Local Economics of Migration, 2008](#)

הדוח מבקש לבחון את השפעת ההגירה על הכלכלה בבריטניה, ומה צריכה להיות המדיניות הנכונה בתחום זה, על מנת למקסם את התועלת הכלכלית מן ההגירה, ולצמצם במידת האפשר את הנזקים שהיא גורמת.

סחר בבני אדם

[Somaly Mam, The Road of Lost Innocence \(2008\)](#)

הספר מספר את סיפור חייה של נערה שנסחרה בילדותה כשפחת מין, ובגרותה, לאחר שנחלצה ממעגל הסחר, הפכה לפעילה המעורבת במאבק נגד סחר בבני אדם.

[Scotland's Slaves, Amnesty International \(2008\)](#)

דוח חדש של אמנסטי סוקר את תבניות הסחר בבני אדם בסקוטלנד. קורבנות סחר אותרו בגלזגו, אדינבורו וערים מרכזיות נוספות. הקורבנות הגיעו בעיקר מרוסיה, לטביה, סלובקיה, תאילנד, גינאה, אסטוניה, סומליה וניגריה. למרות שרוב תשומת הלב הוקדשה עד כה לסחר למטרות עיסוק בזנות, כותבי הדוח טוענים כי נתגלו ממצאים המורים גם על סחר לחקלאות. הארגון ממליץ לרשויות בסקוטלנד לנקוט גישה רב תחומית בנוגע לסחר בבני אדם, בעיקר בכל הנוגע לסיוע לקורבנותיו.

[The Advocates for Human Rights Sex Trafficking Needs Assessment for the State of Minnesota \(2008\)](#)

הדוח בוחן את תבניות הסחר הקיימות היום במינסוטה, את דרכי התמודדות המדינה איתן, את מידת יעילותן, כיצד מסייעות הרשויות לקורבנות הסחר ועוד.

כנסים

[International Conference on Child Labor and Child Exploitation: Trafficking in Unborn Children](#)

היקף הסחר בעוברים אינו ידוע. חלק מן הנשים יודעות כי המדובר בסחר בבני אדם, לאחרות אין מושג. לעתים האמהות משועבדות באמצעות עבדות חוב, אחרות הן קורבנות סחר בעצמן שהתעברו במהלך הסחר בהן. יש נשים שמובטח להן תשלום, בעוד שאחרות רק יודעות כי ילדן יזכה לעתיד טוב יותר. בפועל, ניתן להניח כי רוב הילדים יסחרו לחיים רעים יותר, ואולי אף קצרים יותר, תוך שהם משמשים קורבנות סחר לזנות, עבדות, שירות צבאי, קיבוץ נדבות, איברים יילקחו מהם לצורך השתלה ועוד. היתרון בסחר בילדים שטרם נולדו הוא העובדה שהם נולדים ללא זהות וזיכרון. הם אינם יודעים שקיימת אפשרות לחיים אחרים, ניתן להקדיש אותם למשימה מסוימת שיתמקצעו בה (כגון מרוצי גמלים); קיים ביקוש לילדים לאימוץ, שאינם בעלי זהות וזיכרון ממשפחת מוצא. הכנס התקיים באוסטרליה, באוגוסט 2008.

[The Vienna Forum to Fight Human Trafficking](#)

הכנס נערך בווינה בפברואר 2008. הכנס כלל מושבים שעסקו בסחר באופן כללי, וגם בסוגיות פרטניות יותר כגון ניתוח החוליות השונות בשרשרת (הסוחר, הקורבן, הביקוש) פגיעותם של קורבנות הסחר, השפעת השחיתות על הסחר בבני אדם, סחר באיברים ועוד. במסגרת הכנס, נסקרו יוזמות שונות הקיימות היום בעולם למאבק בסחר בבני אדם, והמענה שנותנות מדינות שונות לסחר זה.

קולנוע

סחר למטרות עיסוק בזנות

Very Young Girls

סרט תיעודי העוסק בניצול קטינות בתעשיית המין בארצות הברית. החוק בארצות הברית אוסר על קיום יחסי מין עם קטינות; אך אם הקטינה מקבלת תשלום עבור המגע המיני, היא מוגדרת זונה, ולכן יכולה להעצר ולהשלח למוסד, בעוד הלקוח יוצא לרוב ללא פגע. הסרט מתאר את מציאות חייהן של אותן נערות, תוך שהוא מותח ביקורת על המדיניות האמריקנית: אם אישה מובאת לארה"ב מאוקראינה, ונסחרת לזנות, היא צפויה לקבל סיוע רב וזכויות שונות מן הממשל; אך אם אישה בת אותו גיל בדיוק נסחרת בתוך ארצות הברית, היא צפויה להיות מוגדרת כעבריינית, ולהשלח לכלא.